

מה בדיוק קרה באמצע מישחק הכדורסל על גביע המדינה בחולון, בין מכבי תל אביב ובית"ר ירושלים, כאשר פתאום הופיעה אילנית בפזמון ובעקבותיה הוקרו מיעד 90 זמנים מאוחר?

הפסקת השידור גרמה לזעם לאומי, בי מופע שמאות אלפים צפו בו. המונים אלה כבר רגילים לתקלות בטלוויזיה, אבל הערתו המרידה של דן שילון, שקל יותר להעביר שידור ישיר מקוריאנה מאשר מ' חולון — רמזה על כך כי הגיעו מים עד נפש.

מה קרה? שום דבר מיוחד: הטכנאים שישבו בניידת השידור בחולון: שבעים מתחשק להם לראות את המישחק מה' מירגש. בלי היסוסים רבים הם נטשו את מכונת השידור, ניכנסו לאיטסדיון. בינ' תיים נישדף פקק במערכת החשמל של הניידת — ולא היה איש שיחליפו, עד שהזעיקו את הטכנאים מהמירגש.

תיאטרון

מין קומדיה

עצובה

יושבים אנשים וחושבים: מה נעשה לתיאטרון הישראלי ולא עשינו לו? התיאטרון המיסחרי פורח, והפרטוארי מעלה פריחה. כל שבוע מעלים על הכתב תפרי לות'אשכבה מנומסות להצגות חדשות, ודנים ברותחין, שהפשידור בחר מהתיאטרון לאולפן ההקלטה, את מצב השחקן ומצב המחזאי.

תום דוי

עיקר המחזאי המ' קורי העצלן, בעצם, איפה הוא?

אחד מאותם חמרי בים לשפוך זעם הוא תום לוי. מבקר התיאטרון של תוכי גית בימות ובדים, מרצה באוניברסי'טה, מלמד תיאטרון, ומדבר על תי' אטרון לפחות חמש דקות כל שבוע, במסיגרת סינה קבוי עה ברדיו (הדרו).

בקרב יתפוך תום לוי הדוקטור, לתום לוי הפאציניט, כשהוא עצמו יהיה הנושא הנידון: הוא החליט, במקום לבקר — לביים בעצמו. הוא יעשה זאת בבמה של התיאטרון העירוני בחיפה, במחזה מקורי בשם אנשים קשים, מין קומדיה בשתי מערכות מאת יוסף בר-יוסף.

עצם המינוי 'מין קומדיה' כבר מעורר חשד. מה עוד כשזה מודבק לאנשים קשים. אינו מין קומדיה יכולה זו להיות?

„ובכן, מסביר הבמאי, כשהוא נעזר בתפקידו כקורא מחזותי-לשעבר של הטל' ויוזיה, „זו לא קומדיה מרגיזה כמו אצל

תורן, סגל ומסקין ב'חתן' להביא חתן מארץ ישראל

ברית המילה מבטיחה

לתינוק שהחיים

ימשיכו להתעלל בו

שמיץ אדם קטן. אתה יצור קטן ועלוב, מצחין וחטראונים, נוקשה וחלול, חסר רוחיחיים. אם תתבונן אל עמקינשמתך — תמצא איש אכזרי, חמדן ותאוותן. אם יש לך אשה, אינך רוצה אלא לדפוק אותה, כדי להוכיח לעצמך שאתה גבר. אתה סובל מעצירות, מתעלל בילדיך, אין לך מושג מה זאת אהבה.

נאום וילהלם רייך, אחד המדענים הר מוורים של המאה העשרים. תורתו אומרת, בקווים כלליים מאוד, כי הכוח המניע העיקרי של האדם הוא האגרסיה המינית. ואם זו אינה משתחררת בדרכים הנכור גות — היא פורצת החוצה בהרסנות.

תורה זו הובילה אותו תחילה אל מרומי ההצלחה — כאשר היה נדמה לגרמניה הנאצית למשל שהוא מטיף לסוג מסוים של חופש מיני. אבל, כאשר המשיך והסיק את המסקנות מן התיאוריות שלו — הפך להיות נרדף עליידי נאצים וקומוניסטים גם יחד.

באמריקה, שם מצא מפלט עוד לפני מלחמת העולם השנייה, נעצר אינסוף פעמים על-ידי המשטרה, עקב תלונות תיהם של צדקנים למיניהם. אלה הביטו בחשד על מחקריו על האורגאזם, ועל המעבדות שהקים בביתו, בהן ניסה ליצור את האגרסיה המיוחדת הזאת.

רייך מת בכלא, בעקבות אחת התלונות הללו. היה זה לאחר שנים של רדיפות. בהן הואשם אפילו בסירוף, על-ידי מת' חריו השונים.

אך לאתרונה, חזרו רייך ותורתו לאופנה

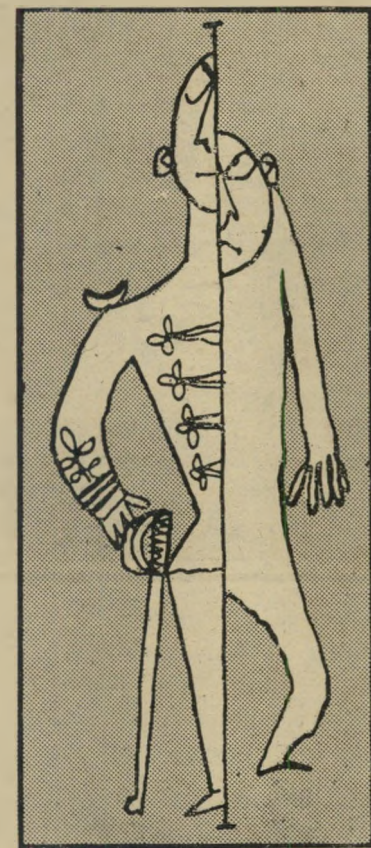
אין זה פלא. אדם שכותב: „אנחנו רוצים שבנינו ובנותינו יוכלו לאהוב זה את זה לאור היום באושר, מבלי שיעטרכו להסתתר בסימטאות אפלות" — מבטא בדייקנות את רוח צעירי שנות השבעים. בספר בשם הקטן אדם קטן, שיצא עתה שוב לאור בכמה ארצות בעולם (רייך מת ב-1957, אולם המכון על שמו ממשיך להוציא לאור את כתביו), מטיח פסיכולוג האורגאזם צרור האשמות בפני האדם הקטן, השמח בקטנותו ומנח

מורה שמנה

מעוותת את המין

בעיני תלמידה

בטל בפני חופש האומה. שבמקום החופש האישי בא החופש הלאומי. ואתה שש לסיסמה החדשה, מתוך פחד להתבונן בעצמך. אתה שוכח מה שעשו למענך אנשים כמו ג'ורדאנו ברונז, או קארל מארקס. ואינך מבין שהאנשים הר

האדם הקטן זקוק למדים הרשות לאנוס כל אשה

האדם הקטן גזעני

והיהודי גזעני

כמו כולם

האמיתי, מקבל תורות מבחוץ מבלי שיבין בהן דבר. לנין דיבר איתו על הפרולטריון כדיקטטור — וכל מה שהאדם הקטן הבין זה שדיקטטורה זה טוב. לפיכך, קם והקים לעצמו צבא של מרגלים, משטרה חשאית, בתיכלא וחדריעינוניים — כדי לשמור על הדיקטטורה.

חופש האהבה מתפרש אצלו כרשות לאנוס כל אשה בדרך. במקום לחסל את העוני, הוא מחסל את העניים. במקום חינוך לתרבות, יש חינוך ללאומנות.

כ שראדם קטן יש בעיות הוא מת' חבא מאחורי סיסמאות. „זו אשמת היהודים, צועק האדם הקטן. „מה זה יהודי? „איש שיש לו דם יהודי. „מה ההבדל בין דם יהודי לדם אחר? „האדם הקטן מתבלבל קצת: „אני מתכוון לבני הגזע היהודי. „איך מבחינים בגזע היהודי? „ובכן ליהודים יש אף גדול, שערות שחורות ועיניים יוקדות. הם קמצנים ו' קאפיטאליסטים. „ראית פעם איטלקי או צרפתי מן הדרום? מה ההבדל ביניהם לבין היהודי? „

האיש הקטן מתבלבל שוב. „מה זה גרמני? „בני גזע צפוני ארי. „האם היהודים הם ארים? „כמובן. „האם הם בלונדינים וצפוניים? „האיש הקטן מתיי' אש, הולך לחפש סיסמה חדשה.

לא שלגזענות יש צבע אחד. „שמע' תי, כותב רייך על היהודים, „שלפני כמה חודשים סירבתם להעניק זכויות לטנכאי כלשהו. משום שלא בא בברית אברהם-איכנס. כל מה שאני יכול לומר הוא, שאני בו לפאשיסטים יהודים כמו לכל האחרים. „

אתה, הודי קטן: צאצאית מתים

בהמוניהם — אבל אתה מתווכח עדיין עם המוסלמים על קדושת הפרות שלך. אתם, יוגוסלאבים ואיטלקים קטנים, עדיין מכים זה את זה כדי לקבוע למי שייכת טריאט — כאילו לא די בכך שזו עיר-נמל הקולטת אוניות מכל העולם. „בין אנשים קטנים אלה, מרגיש רייך

האורגזמה של ד"ר רייך

כמו „גשר הדוגר על ביצי תרגולות. „הקטן, אדם קטן, הוא במקרים רבים סילוק החשבונות עם האפדורחים המפחידים ומוגי' הלך, שהתנכלו לו כל חייו.

ולמרות כל זאת, נבואתו בכל זאת אופ' טימית — אם כי לא לעתיד הקרוב: „במשך מאות שנים, עוד תרצה את ידייך ותהלל את מנהיגך הדגולים. תצדיע כל פעם לאדון אחר. תתעלם מסבל בניך ובנותיך — וכאשר יעיוו להתלונן, תקרא להם בורגנים אינדיבידואליסטים.

„תרצה בשם הסוציאליזם, המדינה, הר כבוד הלאומי, או כבוד האלוהים. במשך שנים תמשיך עוד לטעון כי המטרה מקד' שת את המצעים — בעוד שבעצם הדרך אל המטרה, היא זו שקובעת את המטרה עצמה. כל צעד שאתה עושה היום — קובע את חייך מחר. „

אבל בסופו של דבר יבוא היום והאדם הקטן אכן יסלק את הדיפלומטים, יסרב לצאת למלחמה, לייצר פצצות-אטום. הוא יעבור את השדות, ירפא חולים, יחקור את הטבע — ולא יחשוב עוד שאלה הן מלאכות בזויות, ושהוא עצמו חסר חשי' בות.

כאשר יגלה האדם הקטן שהוא בעצם המרכיב העיקרי של האנושות — תבוא ישועות.

„אני יודע. ייעוד נשמע מפוצץ. אבל מה לעשות. העיסוק התיאטרוני הוא חלק מפילוסופיות-חיים ואמונה פוליטית. מה שאתה עושה על הבימה, קשור באמונתך החברתית, במפלגה שעבורה אתה מצביע. „אני רוצה להגיע למצב ששחקנים יפסיקו להתייחס לתפקידים כאינסטרומנט הבדוק את סוג הבר. שיהיה איכפת להם מבחינה חברתית ופוליטית, שיקבלו חלק במחזה, שלא ימכרו תפקידים במיסדרונות. „

קטנים-גדולים יכולים לשלוט כך משום שהם בזים לך — בדיוק כפי שאתה בו לעצמך. ואינך מעריך כראוי את החופש האישי שלך. „

הצרה, לדברי רייך, מתחילה כבר בר עריסה. הרחקת התינוק מאמו אחרי הלידה, או ברית-מילה, הן התעללויות שהתינוק אמנם אינו יכול להגיב עליהם אלא בבכי — אולם הן יוצרות בו את הניכור הראי' שון, וההשלמה עם המשך התעללות הר' חיים בו. והחיים אכן מקיימים הבטחה זו.

שמתייחסם ברצינות לתפקידו כמחנך, חייב לדעת כיצד לספל במיניות אצל הילדים. אם המורה היא שמנה ומכוערת, היא שונאת כל גוף אנושי חסוב ונאה. אמנם אין זו אשמת המורה שהיא שמנה ומכוערת, אבל כיצד אפשר לצפות מאשה כזו, שלא הכירה את פיר רוש המילה אהבה — שתעניק לתלמידיה מושגים נכונים על יחסים מיניים ועל חשיבותם? „

ומה זה מוסר? האדם הקטן רודף אשה שילדה מחוץ לגיטואין — אבל מעריך את ישו, שאינו אלא בנה של אשה לא-נשואה.

האדם הקטן, החופש מעצמו ומטבעו לא צריכים להיות מהדורות-כיס של ניו-יורק. אנו יושבים במיורח-התיכון, ההרכב האתני שלנו הוא כמו שהוא. מועזע אותי הפער שבין הקהלים היושבים ב' בית-החייל בתפוס ככל שתוכל — ובין הקהל שבקאמרי. „

החיקוי של חויל דומה למכירת פרוות לסהרה. אבל האשמה באימה מוטעית זו באנשי התיאטרון הישראליים, הרואים את התיאטרון כמיקצוע, לא כייצור. „

לאחרים לשלוט בו. „אתה זועם על המנצל האינדיבידואלי העושק אותך. אתה מצטרף לקבוצה מהפ' כנית גדולה, המתארגנת תחת אדם גדול באמת: ישו, מארקס, לנין, לינקולן. „אנשים אלה מתייחסים בכל הרצינות לחופש שלך. הם מוציאים אותך מן הר' רפש, סומכים על עזרתך ועל רצינותך. „אולם כדי להוביל אותך בחיים, הם חייבים להיפך לאלים בני-אלמוות. משום שאתה אינך מסכים שאדם פשוט, המסוגל לאהוב אשה, יהיה לך למנהיג. אז אנשים כאלה יורדים מגדולתם בעיניך. כי גדולי' תם היתה דווקא כנוחם, פשטותם, באומץ הרוח שנידלש מהם להקוף את החיים. „ודברים אלה, אינם הולמים בעיניך! „

שלא נמצא לו אדם גדול להערי' כצו, נופל האדם הקטן, אליבא דרייך, קורבן למה שמכונה על ידו איש קטן גדול: אחד המכיר בקטנותו — להבדיל מין הקטנים באמת, שאינם מכירים בכך, ומפחדים מן האמת. „

וכאשר אדם קטן-גדול כזה משתלט על החברה — או „הוא אינו מתייבש לומר לך שאתה, ואשתך, ומשפחתך, הינכם טיפ' שים חסרי-חשיבות. שהחופש שלכם מת' חנוך לוי, כי אם קומדיה עצובה. מין מעשה על זוג רווקים החי באנגליה, והאחד מחליט להביא לאחותו חתן מארץ-הקודש. „החתן מתגלה קצת לא-יוצלח, וארץ-ישראל מתגלה כמספקת חתנים משונים. „לתום לוי, שרכש את תואר הדוקטור שלו עוד בגולה, והביא עימו משם גם כמה דעות מאוסות מאוד בעיני אנשי תיאטרון מקומיים — יש הרבה לומר על העדפת מחזה מקורי כזה: „אנחנו